

SYSSLINGEN

Medlemsblad 2, 2021 Årgång 28
ISSN 2003-3109

Ordföranden har ordet

Äntligen kan man skymta ett litet, svagt ljus i tunneln!

För några veckor sedan fick jag min första spruta mot covid-19. Till min stora glädje fick jag Pfizers vaccin. Jag hade emellertid låtit vaccinera mig även om jag hade blivit erbjuden Astras vaccin. Efter att ha varit isolerad i 14 månader är man beredd att gå med på nästan vad som helst.

När ni läser detta har jag troligen hunnit bli färdigvaccinerad. Därefter hoppas jag att jag kan få börja ett någorlunda normalt liv.

Enligt Sveriges vaccinmål skall samtliga vuxna ha blivit erbjudna åtminstone en spruta senast den 5 september. Förhoppningsvis kommer man då att så sakta öppna upp samhället så vi kan återuppta våra aktiviteter.

Jag ser verkligen fram emot att få träffa er alla igen.

Till dess vill jag önska er en riktigt skön sommar!

Med risk för att låta som Anders Tegnell säger jag ”Håll i och håll ut lite till!”

Anita Järvenpää

Föreningens adress:
Muskötvägen 2
184 60 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	070-629 25 32
<i>e-post:</i>	<i>anita.jarvenpaa@telia.com</i>	
Vice ordförande/ Sekreterare, <i>e-post</i>	Christer Lind	08-541 310 75
	<i>ch2.lind@roslagen.be</i>	
Kassör	Ingall Hallberg	070-954 62 33
<i>e-post:</i>	<i>ingallhallberg@telia.com</i>	
Ledamot	Torbjörn Claar	070-884 81 23
<i>e-post:</i>	<i>claar@telia.com</i>	
Ledamot	Tore Österman	070-542 05 05
<i>e-post:</i>	<i>toreosterman@gmail.com</i>	
Ledamot	Dick Fagerqvist	070-354 13 70
<i>e-post</i>	<i>dick.fagerqvist@gmail.com</i>	
Ledamot	Susanne Fagerqvist	070-722 14 12
<i>e-post</i>	<i>sysslingen@hotmail.com</i>	

Medlemstidningen Sysslingen utkommer med 4 nr/år
Bidrag kan sändas till redaktören, Susanne Fagerqvist,
Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel. 070-722 14 12

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller
info@roslagen.be

Hemsida: blogg.roslagen.be

Hemsideskonstruktör: Ann Lundgren, Olle Keijser

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift

Avgiften är 125 kronor per medlem och år och 25 kronor
för medlem under 25 år. Betalas till föreningens
plusgirokonto: 448 57 91-0
Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Ordföranden har ordet.....	1
Redaktionen har ordet.....	2
Boktipset	3
Antavla Rune Pär August Olofsson	4
Bouppteckningsregister hos Arkiv	
Digital	5
Sveriges dödbok nr 8 kommer att släppas under hösten	5
100 år!	6
Litteraturtips för historieintresserade	7
Falska uppgifter	9
Vaxholms husförhörslängd 1880-84.....	10
Klurighet	11
Sysslingens datum för 2021	12
Lösning till klurighet.....	12

Redaktionen har ordet

Vet inte riktigt var tiden tar vägen men
plötsligt är det sommar. Vi har varit väldigt
duktiga på att hålla oss ifrån folk men nu har
vi fått våra första sprutor och den andra kom-
mer inom några veckor. Det kommer tyvärr
inte innebära att allt blir som vanligt men lite
mer kommer vi kunna göra. Att det dessutom
är fint och varmare ute innebär att det är en-
klare att träffas.

Detta nummer innehåller flera trevliga ar-
tiklar. Ni får bl.a. träffa en av våra medlem-
mar som fyllt 100 år, stort grattis i efterskott.

Nu tar vi ledigt ett tag och återkommer i
september.

Redaktören

E-post: sysslingen@hotmail.com

***Nästa nummer av Sysslingen
kommer i september 2021
Manusstopp den 15 augusti 2021***

Boktipset

I början av pandemin läste jag Rune Pär Olofssons böcker *"Kopparberget"*, *"Silverdalen"* och *"Guldgruvan"*. Böckerna handlar om den fredlöse bondesonen Per från Östra Ryd, som flyr upp till Kopparberget i Dalarna där det råder bergsfrid.

Rune Pär Olofsson föddes den 28 maj 1926 i Vamlingbo på Gotland. Efter studier på Hermods och Fjellstedtska skolan i Uppsala började han studera filosofi och religionshistoria på Uppsala universitet. 1955 avlade han teologie examen och vigdes samma år till präst.

Efter att först ha arbetat på Sigtunastiftelsen tjänstgjorde han senare som präst i S:t Jacobs kyrka i Stockholm och Östra Ryds kyrka. Han tjänstgjorde även några år som journalist på tidningen Expressen.

På 1970-talet flyttad han till Hosjö församling i Dalarna.

Redan 1949 hade han börjat skriva poesi, men under tiden i Östra Ryd (1962-1967), började han skriva romaner. Efter flytten till Dalarna började han skriva historiska romaner. Först kom böckerna om den fredlöse bondesonen Per från Östra Ryd. Sedan skrev han romanerna *"Lyckans tärning"*, *Argan list"*, *Årans tinnar"* och *"Domens dag"* som är en romansvit om ätterna Brahe och Sparre på 1500-talet.

Rune Pär Olofsson avled i Falun den 15 juli 2018 94 år gammal

Anita Järvenpää

Antavla Rune Pär August Olofsson

<p>Jakob Niklas Olofsson F 1834-05-06 Fide (I) D 1915-11-08 Vamlingbo (I) Hemmansägare</p>	<p>Olov Larsson F 1800-01-12 Grötlingbo (I) D 1835-05-25 Grötlingbo (I) Hemmansägare</p>	<p>Lars Larsson F 1774-04-18 Grötlingbo D 1820-11-13 Grötlingbo</p> <hr/> <p>Anna Maria Olofsdotter F 1764-04-05 D 1854-12-02 Grötlingbo</p>
<p>Nils Rudolf Mattias Olofsson F 1892-09-22 Vamlingbo D 1958-05-10 Hemse (I) Hemmansägare</p>	<p>Johanna Persdotter F 1811-04-28 Fide (I) D 1883-11-05 Fide (I)</p>	<p>Per Persson F 1784-03-04 Fide (I) D 1855-03-10 Fide (I)</p> <hr/> <p>Catharina Olofsdotter F 1792-12-13 Fide (I) D 1855-03-10 Fide (I)</p>
<p>Cecilia Gertrud Nilsson F 1837-05-26 Vamlingbo (I) D 1908-09-23 Vamlingbo (I)</p>	<p>Nils Persson F 1808-12-31 Vamlingbo (I) D 1867-07-21 Vamlingbo (I) Hemmansägare</p>	<p>Per Larsson F 1787-08-24 Vamlingbo (I) D 1831-09-10 Vamlingbo (I)</p> <hr/> <p>Cecilia Gertrud Nilsson F 1785-04-20 Fide (I) D 1865-06-18 Vamlingbo (I)</p>
<p>Rune Pär August Olofsson F 1926-05-28 Vamlingbo (I) D 2018-07-15 Falun (W) Präst, Författare</p>	<p>Gertrud Maria Sörensdotter F 1812-10-03 Vamlingbo (I) D 1883-12-19 Vamlingbo (I)</p>	<p>Sören Sörensson F 1774-08-24 Grötlingbo (I) D 1848-05-27 Vamlingbo (I)</p> <hr/> <p>Gertrud Nilsson F 1778-04-30 Hamre (I) D 1849-11-09 Vamlingbo (I)</p>
<p>Olof August Pettersson F 1868-09-08 Linde (I) D 1926-03-19 Öja (I) Snickare</p>	<p>Karl Petter Pettersson F 1833-10-05 Linde (I) D 1913-03-28 Eksta (I)</p>	<p>Per Nilsson Lindsten F 1792-09-22 Linde (I) D 1864-04-03 Linde (I) Husbonde</p> <hr/> <p>Elisabet Annette Hansdotter Lindsten F 1791-10-21 Wall (I) D 1882-03-26 Linde (I)</p>
<p>Elsa Sofia Pettersson F 1901-07-01 Öja (I) D 1990-03-14 Uppsala domkyrko- församling ©</p>	<p>Arbetare</p> <hr/> <p>Anna Elisabet Åberg F 1830-03-28 Eksta (I) D 1913-03-28 Eksta (I)</p>	<p>Anders Magnusson Åberg F 1775 Småland D 1849-06-05 Eksta (I) Husbonde</p> <hr/> <p>Christina Margareta Båtelsdotter F 1789-11-25 Eksta (I) D 1872-12-24 Eksta (I)</p>
<p>Alma Sofia Olivia Larsdotter F 1875-10-14 Öja D 1964-12-06 Hemse (I)</p>	<p>Olov Claes Larsson F 1849-02-01 Öja (I) D 1885-02-26 Öja (I) Hemmansägare</p>	<p>Lars Olofsson F 1825-12-08 Öja (I) D 1900-03-07 Öja (I) Hemmansägare</p> <hr/> <p>Lena Hansdotter F 1819-10-02 Öja (I) D 1876-09-24 Öja (I)</p>
	<p>Catharina Sofia Elisabet Jacobsdotter F 1849-07-15 Etelhem (I) D 1934-11-06 Vamlingbo (I)</p>	<p>Jacob Petter Claesson F 1814-01-15 Öja (I) D 1854-04-18 Garde (I)</p> <hr/> <p>Anna Catharina Carlsdotter F 1811-06-30 Etelhem (I) D 1895-09-29 Öja (I)</p>

Bouppteckningsregister hos Arkiv Digital

Under pandemin har Arkiv Digital inte fått sitta ute på arkiven och fotografera material. Man har då i stället satsat på att skapa flera register.

Sedan en tid tillbaka registrerar man alla bouppteckningar i Sverige.

Detta är ett pågående projekt. F.n. innehåller registret drygt 2,3 miljoner poster. I vissa fall finns poster ända från 1600-talet fram till mitten av 1900-talet.

I registerposten finns en länk. När man klickar på denna får man upp bouppteckningen. Suveränt!

Anita Järvenpää

Sveriges dödbok nr 8 kommer att släppas under hösten

Sveriges dödbok nr 8 (den s.k. dödsboken) planeras att släppas under hösten 2021. Denna version omfattar alla avlidna i Sverige under åren 1830-2020.

Om föreningen får något specialerbjudande kommer vi att maila ut information om detta till våra medlemmar.

Man påbörjar nu arbetet med Sveriges dödbok nr 9. Denna version som kommer att innefatta alla döda i Sverige åren 1815-2022 beräknas vara färdig år 2023.

Anita Järvenpää

100 år!

Vi kan glädjas åt att ha en hundraårig medlem. Det är Britt Wrang som i början av april uppnådde den magiska åldern och av den anledningen fick besök och en blomma av föreningen som representerades av Ingalill Hallberg och mig. Britt är tillfreds med livet, men benen är lite besvärliga så hon använder numera ofta sin rullator när hon går. Hon har haft ett omväxlande och intressant liv som hon dels har berättat om i en lång intervju 1995 (intervjuare Karin Jansson, finns på Åkersberga bibliotek, Roslags-samlingen) och dels i Österåkers hembygds- och fornminnesförenings årsbok 2018. Årsbokens kapitel *Britt Wrangs minnesanteckningar* innehåller faktiskt ett citat ur Sysslingen 1999:2, närmare bestämt en notis under titeln *Österåker för hundra år sedan*:

Denna gång har vi fastnat för två noteringar i 1899 års födelsebok för Österåkers församling:

Den 6 april nedkom fyrtioåriga hustrun Emma Charlotta Andersdotter på Smedby Teggelbruk med ett gossebarn som fick namnet Nils Oskar. Fadern, den 65-årige f.d. dragonen och numera orgeltramparen Robert Haglund Thun var säkert en mäktigt stolt pappa till det lilla sladdbarnet som hade flera vuxna halvsyskon och en syster som var närmast i ålder, som just fyllt 10 år.

Det var Britts far det handlade om. Eftersom hon är släktforskare har hon naturligtvis utforskat en stor del av släkten och därvid konstaterat att både hennes farfar och farfars far var dragoner. Att Österåkers ”starke man”, kommunalnämndsordföranden m.m. i mitten av 1900-talet Fritiof Thun var hennes farbror behövde hon förstås inte forska för att veta.

Vi sitter på den inbyggda balkongen i Britts lägenhet på Västra Banvägen och ser ut över Järnvägsparken som nu är instängslad för byggnadsarbete. Hon berättar att det var där som Järnvägsbostäderna låg och det var där hon bodde i sin barndom. Farmor Emma och efter henne mamma Ester hade hand om städningen av tåget, vilket innebar att sopa golven, rengöra spottkopparna och damma sätena. Britt och hennes bröder fick ofta hjälpa till.

När Britt skulle fylla åtta år flyttade familjen till Sörgården i Berga. Den hade varit rättarbostad, men sista tiden hade den bebotts av skogshuggare som jobbat för Margretelund. Huset var i dåligt skick och krävde mycket arbete för att bli bra. Pappa Nils kunde snickra och gjorde själv det mesta. Britts son Tommy med familj bor nu i huset som är det enda som finns kvar av Berga by.

Läs gärna i bibliotekets intervju och hembygdsförenings årsbok om när hon som barn hälsade på hos olika släktingar, när hon åkte spark med farmor till julottan och när hon fick en tand utdragen av doktor Wik. Ta också del av hennes berättelse, framför allt i Karin Janssons intervju, om sitt långa arbetsliv och politiska liv och hennes minnen av betydelsefulla personer i Österåker. Intervjun i Roslagssamlingen går att låna. Har du inte årsboken kan du låna den också på biblioteket eller köpa den från hembygdsföreningen.

Carl-Göran Backgård

Sedan fick vi detta fina svar tillbaka:

Till familjen,
släkten, alla vänner
och organisationer

Ett varmt Tack
för uppvaktningen!

Britt Wrang

*Trots Covid 19 kunde jag
fira min 100-årsdag i strålande
sol med mina närmaste utanför
mitt barndomshem Sörgården*

Litteraturtips för historieintresserade

För en tid sedan efterlyste några av mina elever litteraturtips för de som är intresserade av svensk historia. Jag sammanställde då en liten lista på några av mina favoriter.

P A Fogelström "Vävarnas barn", "Krigens barn", "Vita bergens barn", "Mina drömmars stad", "Barn av sin stad", "Minns du den stad", "I en förvandlad stad", "Stad i världen" m fl.

Herman Lindqvist "Historien om Sverige". (Sveriges historia i 9 volymer)

Vilhelm Moberg har bra skildring av soldatlivet i "Raskens" samt om emigrationen till USA i "Ut-vandrarna", "Invandrarna", "Nybyggarna" och "Sista brevet till Sverige"

Alice Lyttkens har utöver sina romaner om 1700-talets Stockholm skrivit om kvinnans historia i tre böcker "Kvinnan följer sin följeslagare", "Kvinnan börjar vakna" Kvinnan söker sin väg"

Christopher O'Regan har skrivit om 1700-talet i "En bädd av dun" "Gustaf IIIs Stockholm", "Kärlens krigare" "Ett märkvärdigt barn" "I stormens öga"

Lars Widding "På Årstafrens tid" samt flera romaner om 1700- och 1800-talets Sorunda i bl.a. Sorundasviten.

Moa Martinsson flera romaner om kvinnor på 1800- och 1900-talet bl.a. "Kungens rosor" "Mor gifter sig"

Elsie Rydsjö har skrivit om soldatkvinnornas historia på 1700-talet i "Karolinas Poltava", "Kommer aldrig solen", "Det blåser vind från östansjö", "Den sjunde vågen" "Allting har sin tid"

Ivar Lo-Johansson bl.a. om statsystemet i "God natt jord" "Bara en mor"

Rune Pär Olofsson 1500- och 1600-talets Sverige ", "Lyckans tärning", "Argan list", "Ärans tinnar" och "Domens dag"

Magnus Västerbro "Svälten" "Pestens år". Dessa två är facklitteratur

Ernst Brunner "Fukta din aska" (Roman om Bellmans liv) "Anckarström och kungamordet" (Mordet på Gustav III)

Om ni är intresserad av Stockholms historia rekommenderar jag Staffan Tjerneld "Stockholms liv del 1-2"

Om ni vill läsa någonting riktigt läskigt skall ni läsa Niklas Natt och Dag "1793" och "1794" 1795 lär komma ut under hösten 2021.

Detta är bara några av mina favoriter

Trevlig läsning!

Hälsningar

Anita Järvenpää

Falska uppgifter

Jag har träffat på flera personer genom åren som av taxichaufförer fått reda på att det var de som rodde båten på Kyrkviken, då Natan Söderblom sänkte nyckeln till Brahes gravkor i Östra Ryds kyrka.

Jag berättade denna historia i samband med att min brors urna gravsattes på kyrkogården i vintras för en bekant. Han gick hem och letade i sina böcker och fann följande: I roddbåten satt förutom ärkebiskopen friherre Fredrik von Essen (som övertar Rydboholm) och förvaltaren K. Pettersson. Allt enligt bildtexten. Samtliga tre herrar iklädda stormhatt. Som släktforskare blir man ju nyfiken och letar upp Östra Ryds församlingsbok AIIa:4 sidan 55. På första raden står vår förvaltare vars titel inspektör är överstruken. Han bor i kontorsbyggnaden enligt sidrubriken. 1937 flyttar han till folie 102 med hustru Emmy Eleonora. Han behåller titeln men kommer till Klockargården som strukits över och ersatts med Knutstorp. Han är född 1871 och dör enligt dödsboken 1954. Där står adressen ”Klockargården 1:1, Knutstorp”.

Jag vill härmed ta död på denna skröna, att den som rodde båten varit taxichaufför i Stockholm.

Bifogar bilden från den sida jag fick per e-mail. Källan är Erik Lindorms ”Ny Svensk historia”. Verket består av 5 band á ca 400 sidor och täcker från Carl XIV Johan till Gustaf V. Min kamrat påpekar att det hände fler saker detta år, förutom att Braheätten dog ut, André-expeditionen funnen, drottning Viktoria dog samt första svenska talfilmen.

Ärkebiskop Söderblom och friherre Fredrik von Essen ro ut för att sänka nyckeln till gravkoret. Vid årorna förvaltare K. Pettersson.

Leif Gannert

Vaxholms husförhörslängd 1880-84

I förra numret redovisade jag hur många personer som var mantalsskrivna per kvartersnamn. Denna gång blir det var Vaxholms invånare hade sina ursprung.

Med EXCEL är ju detta relativt enkelt, om man kommer på hur man gör. Jag tror mig ha hittat den rätta vägen nu. Först skapar man en så kallad pivottabell. Sedan markerar man uppgifterna och letar upp lämplig layout på stapeldiagrammet. Det finns några att välja på. Men jag brukar följa de tips programmet rekommenderar. Enklast så!

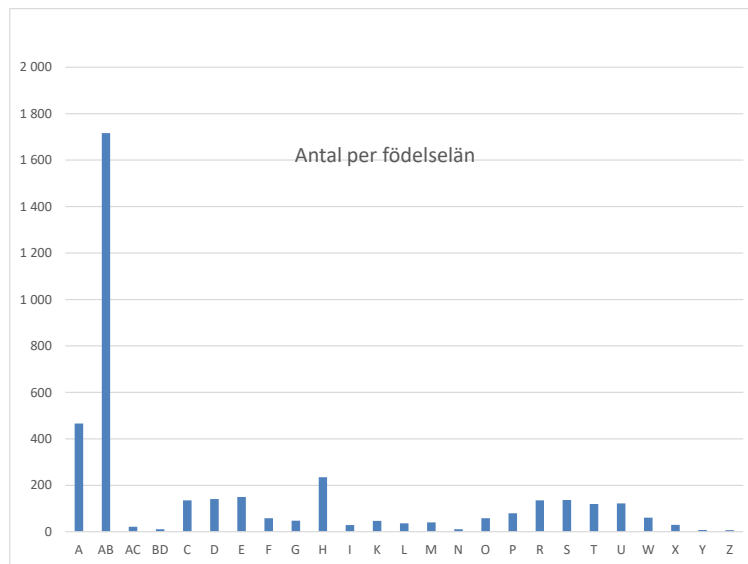
Jag har inte justerat om det står "A" eller "AB" i avsedd kolumn. Anar att de olika medlemmarna som gjort registreringen inte varit överens om vilken identitet som gällt för Stockholm. Vill man vara riktigt petig så kan man ju skilja på Stockholms stad och Stockholms län. Men då krävs det nog ett tydligt underlag som man måste följa. Vilka församlingar tillhör vad? Bromma var ju en gång i tiden egen församling och tillhörde då inte Stockholms stad. 1916 gick Bromma in i Stockholms stad. 1888 bröts Sundbybergs köping ut från Bromma. Ta detta som ett exempel på hur krångligt det kan vara. Men i framtiden kanske man skall ge några direktiv hur detta bör hanteras i samband med registreringar.

Om du inte kan länsbokstävernas hemvist så finns dessa på Internet, till exempel:

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Länsbokstav>

Att majoriteten av vaxholmarna hade Stockholms län som födelseort är ju inte så överraskande. Att Kalmar län skulle vara så tydlig representerat är mer överraskande. Därefter kommer Östergötland. Militären är väl inte helt oskyldig till resultatet.

Födelselän	Antal
	10
A	466
AB	1 716
AC	22
BD	11
C	135
D	141
E	150
F	58
G	48
H	235
I	29
K	47
L	36
M	40
N	11
O	58
P	80
R	135
S	137
T	120
U	122
W	61
X	30
Y	8
Z	7
Summa	3 913

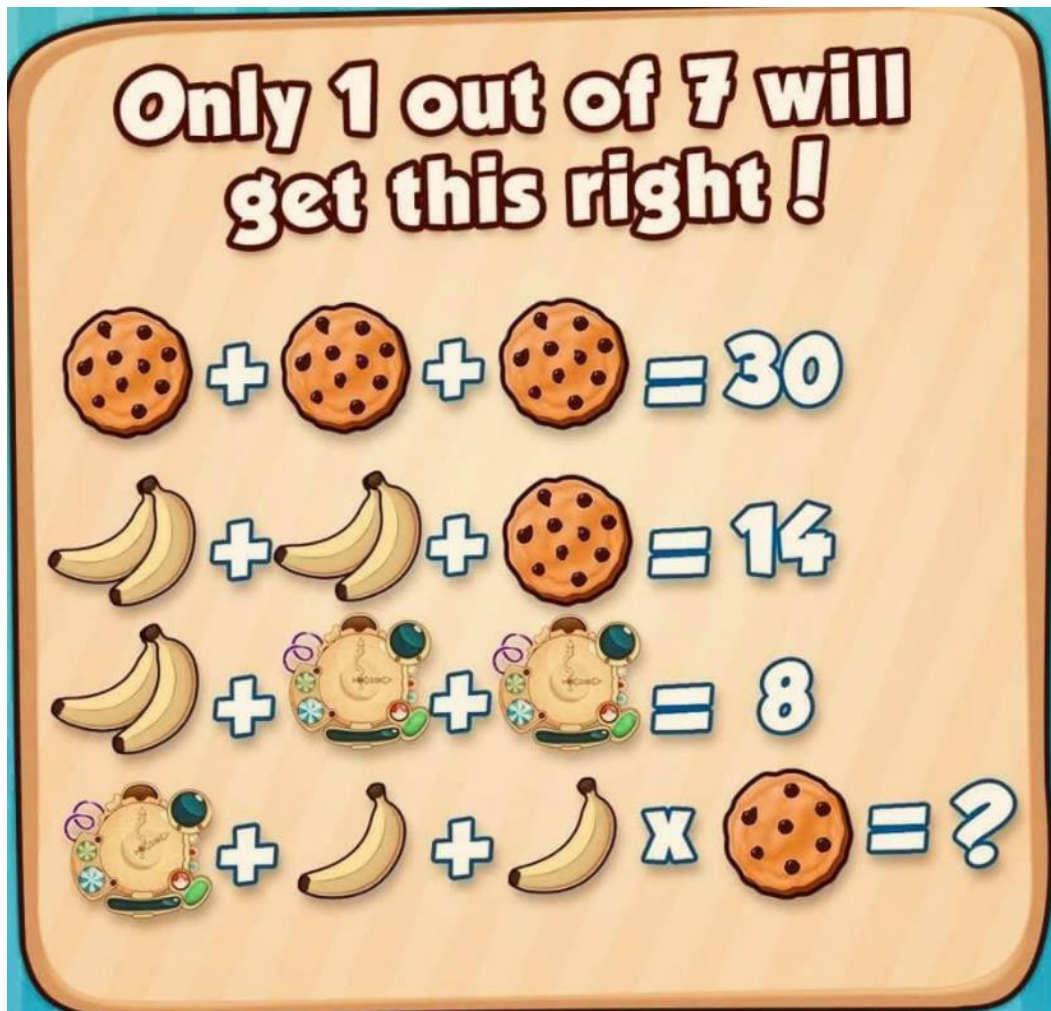

Leif Gannert

Klurighet

Överallt på sociala medier figurerar en mängd klurigheter. Denna såg jag för någon dags sedan. Det handlar om att få rätt resultat och att tänka efter. Resultatet finns på sista sidan men gör först ett försök själv.

Vad blir slutresultatet?

Lycka till

Sysslingens datum för 2021

Följande datum gäller som riktlinjer för årets tidningar. Bidrag till tidningen kan sändas via e-post eller vanligt brev till:

e-post: Sysslingen@hotmail.com eller Info@roslagen.be
brev: *Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga.*

Bidrag vill vi ha senast ca 4 veckor före utgivning. Se sid 2 i tidningen.

Utgivning

Nr 1 Februari/Mars Nr 2 Maj/Juni Nr 3 September Nr 4 November

Revisorer:

Birgit Lindkvist	070-219 92 17
Lennart Elg	08-540 619 96
Suppleant Leif Gannert	08-541 303 70

Valberedning:

<i>Sammanställande</i> Arne Sundberg	08-541 324 55
Carl-Göran Backgård	076-317 01 27
Rune Atling	072-327 43 53

Redaktionskommitté:

Susanne Fagerqvist	Ulla Persson
Arne Sundberg	Leif Gannert
Anita Järvenpää	Olle Kungberg
Nils Lindgren	Dick Fagerqvist
Lars Granath	Tore Österman

Lösning till klurighet

$$10+10+10=30$$

$$2+2+10=14$$

$$2+3+3=8$$

$$2+1+(1*7)=10 \quad (\text{obs, alltid multiplikation först, och det är bara 7 prickar på kakan, enkla bananer och klockan är 2})$$

Vi önskar våra läsare en riktigt skön
Sommar

